

Rente af, men vi gøre det ogsaa noget for at ophjælpe Landets Velstand, bringe nye Impulser paa de Egne, hvor der kommer nye Baner. Og det er meget rigtigt, som den ærede sidste Taler bemærkede, at i den Henseende er der sat mange Penge ind i Baner paa Egne, hvor man paa Forhaand var paa det rene med, at disse aldrig vilde komme til at svare sig eller i alt Fald ikke i en overskuelig Tid.

Naar disse Forhold tages i Betragtning, er jeg ikke sikker paa, at det er nødvendigt at forhøje Taksterne saa meget som paatænkt, for at der kan komme en passende Rente af de Midler, der ere anbragte i Statsbanerne. Selv om man vilde gaa ind paa Tanken, at der skal en Takstforhøjelse til, for at disse Midler kunne give en større Rente, er det tvivlsomt, om den her foreslaaede Takstforhøjelse vil medføre en forøget Indtægt for Persontrafikkens Vedkommende. Der er adskillige Medlemmer af den høje Regering, der, som tidligere bemærket, for nogle Aar tilbage stod paa et andet Standpunkt end det, Regeringen nu staar paa, og stærkt hævdede, at netop en Nedgang i Jernbanetaksterne vilde medføre forøgede Indtægter. Den her foreslaaede Takstforhøjelse for Persontrafikken er jo en af de Skatter, som man i nogen Maade kan komme udenom, og det vil ganske sikkert ogsaa i ikke ringe Grad blive Tilfældet. Naar Prisforskellen mellem de forskellige Klasser nu efter disse Love vil blive ret betydelig forhøjet, vil man gaa fra en dyrere Klasse til en billigere, fra 1ste Klasse til 2den Klasse og fra 2den Klasse til 3die Klasse, og derved vil der altsaa ikke skabes en større Indtægt for Statsbanerne — jeg er tilbøjelig til at tro, at Indtægten vil blive mindre for Persontrafikken.

For Godstrafikkens Vedkommende bliver Forholdet et noget andet, idet der paa denne temmelig sandsynligt vil kunne paaregnes en ret forhøjet Indkomst for Statsbanerne. I denne Henseende ere Forslagene ogsaa efter min Mening en ren og skær Skat, der lægges paa Befolkningen, som denne ikke vil kunne komme udenom. Denne Takstforhøjelse vil Befolkningen komme til at betale, naar Banerne skulle benyttes til Godsforsendelse, og det vil væsentlig blive dels Producenterne og dels Forbrugerne, der ville komme til at betale denne. Landboerne, som eksportere Kvæg, Smør, Svin osv. til Udlandet, ville komme til at betale denne Takstforhøjelse, idet det selvfølgelig ikke kan nytte at komme til Udlandet og sige: Nu er der lagt saa

og saa meget paa Jernbanetaksterne i Danmark, nu maa vi tage saa og saa meget mere for vore Varer, hvis vi skulle have den samme Fortjeneste af dem som tidligere. Det gaar Udlandet ikke ind paa. Man vil der ikke betale mere end Dagsprisen for sine Varer, enten der saa er lave eller høje Banetakster. Og det vil gaa paa samme Maade med Forbrugerne og de handlende, som jeg gaar ud fra ikke beregne sig større Avance end rimeligt for deres Varer. De ville simpelthen lægge Takstforhøjelsen for Forsendelsen af Godset over paa Køberne. Derfor synes jeg, at man rettest maa betegne det foreliggende Forslag om Takstforhøjelse som en ren og skær Skattelov. Dens Virkning vil blive, at der kommer til at gaa nogle flere Penge ud af Skatteborgernes Lommer. Takstforhøjelsen for Godset vil, som andre Talere have været inde paa, medføre, at noget Gods vil gaa fra Jernbanerne til Dampskibene. Jeg antager ikke, at Dampskibene lige straks ville lægge paa deres Takster, det kunde de selvfølgelig gøre, saaledes at de bleve de samme som Jernbanernes, men jeg antager, at Dampskibsselskabernes Bestyrelser som de gode Forretningsmænd, de ere, ville vente, indtil de have faaet fat paa Godset; men naar de have det, skulde det være mærkeligt, om de ikke forhøjede deres Takster, for Folk kunne lige saa godt sende Gods med Dampskibene som med Jernbanerne, naar det bliver lige dyrt. Det hele vil saaledes i Virkeligheden blive til Skade for Forbrugerne og en direkte Udgift for dem, idet Omkostninger ved Forsendelsen af Godset blive lagte over paa dem.

Adskillige Talere have været inde paa Spørgsmaalet, om der ikke kunde forelægges et Forslag til en Omordning af Statsbanedriften, og de fleste have ment, at et saadant Forslag neppe kan fremkomme uden gennem en Kommission. Jeg tror ikke, det er nødvendigt at faa en Takstforhøjelse for at frembringe et ordentligt Udbytte af de Penge, der ere satte i Statsbanerne, jeg er aldeles overbevist om, at man ved en nærmere Gennemgang af Statsbanedriftens Forhold vilde kunne paavise ret store Besparelser. Derfor havde det været heldigt, om en Kommission kunde blive nedsat til at tage dette Spørgsmaal under Overvejelse, og det havde været heldigst, om det var gaaget forud for dette Forslag, idet man maaske kunde have undgaaet disse Forhøjelser, som sikkert ikke ere kærkomme